

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Toezicht IGJ op de kwaliteit en veiligheid van de wijkverpleging

Webinar Zorgthuisnl en SPOT, 11 juli 2023

Programma

- IGJ
- Afdeling Verpleging & Verzorging
- Inspectiebezoek
- Incidententoezicht

IGJ

- › 900 medewerkers
- › 15 toezichtafdelingen
- › Toezicht op basis van wetten, professionele standaarden, veldnormen en in het veld vastgestelde kwaliteitskaders

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

Afdeling Verpleging & Verzorging

- › Verpleeghuizen, wijkverpleging, kraamzorg, hospices
- › Vijf teams, 90 mensen
- › 400 inspectiebezoeken per jaar
- › Ruim 1000 meldingen V&V in 2022
- › Vanaf 2022 intensiever toezicht op wijkverpleging

Toezicht op wijkverpleging

Inspectiebezoeken

Risicogestuurd én steekproef

Incidententoezicht

Onderzoek naar meldingen van incidenten en calamiteiten

Thematoezicht

Hygiëne en infectiepreventie, Wet zorg en dwang, medicatieveiligheid, enz.

Goede zorg in de Wijkverpleging

- Zorgaanbieders verantwoordelijk voor goede zorg (Wkkgz)
 - Kwaliteitskader Wijkverpleging
 - Addendum voor Wlz-zorg thuis
 - Wetten, richtlijnen en veldnormen
- Verwerkt in Toetsingskader Wijkverpleging
www.igj.nl

Toetsingskaders Wijkverpleging

Toetsingskader Wijkverpleging

1. Cliënt centraal
2. Integrale zorg
3. Veilige zorg
4. Professionele autonomie van de wijkverpleegkundige
5. Sturen op kwaliteit

Verkort toetsingskader Wijkverpleging

Thematische toetsingskaders:

- Medicatieveiligheid
- E-health
- Dwang in de zorg

www.igj.nl

Ervaringen delen over een inspectiebezoek

Hoe de inspecteur zich voorbereidt op een bezoek

Wat weten we van de zorgaanbieder?

- Incidenten en calamiteiten rapportages
- Eerdere inspecties
- Cliëntervaringen
- Jaarverslag Maatschappelijke Verantwoording
- Context

Een inspectiebezoek

- › Gesprek met bestuurder en cliëntenraad
- › Meelopen met zorgroutes
- › Gesprekken met zorgverleners
- › Gesprekken met cliënten en mantelzorgers
- › Inzage in cliëntdossiers
- › Inzage in documenten
- › Afsluitend gesprek

Hoe toetsen we – voorbeeld 1

Thema 2 – INTEGRALE ZORG

Norm 2.2

De cliënt ontvangt integrale zorg doordat de wijkverpleging als team samenwerkt

Waar kijken we o.a. naar?

- Stemt de wijkverpleging de zorg rondom de cliënt onderling af?
- Werkt de wijkverpleging methodisch?
- Ondersteunt een actueel zorgdossier het leveren van integrale zorg?

Sluit	Toetsingskader Wijkverpleging versie januari 2022 definitief.pdf	...
2.2 De cliënt ontvangt integrale zorg doordat de wijkverpleging als team samenwerkt.	<ul style="list-style-type: none">• Wkkgz Artikel 2 en 3, 2016;• Kwaliteitskader wijkverpleging, punten 6.1.4, 6.1.5, 6.2.2, 6.2.3, 6.2.4, 6.3.1, 6.3.2, 6.3.3 en 6.3.6, 2018;• Addendum bij kwaliteitskader verpleeghuiszorg voor langdurige zorg thuis met een Wiz-indicatie, 2018;• V&VN Beroepscode van Verpleegkundigen en Verzorgenden, Leidraad voor je handelen als professional, punten 3.1, 3.5 en 3.8, 2015;• V&VN Normen voor indiceren en organiseren van verpleging en verzorging in de eigen omgeving, normen 4 en 5, 2014;• KNMG Handreiking Verantwoordelijkheidsverdeling bij samenwerking in de zorg, aandachtspunt 2, 4, 5, 7 en 9, 2010;• V&VN Richtlijn verpleegkundige en verzorgende verslaglegging, Utrecht, 2011;• Stuurgroep Bachelor of Nursing Bachelor-Nursing 2020, een toekomstbestendig opleidingsprofiel 4.0, paragraaf 1.3 en 1.4, 2015.	2.2.1 De wijkverpleging stemt de zorg rondom de cliënt onderling af. 2.2.2 De wijkverpleging werkt methodisch. Een actueel zorgdossier ondersteunt het leveren van integrale zorg.

Hoe toetsen we – voorbeeld 2

Thema 5 – STUREN OP KWALITEIT

Norm 5.3

De zorgaanbieder schept voorwaarden voor een cultuur gericht op leren en verbeteren

Waar kijken we o.a. naar?

- Zorgt de ZA dat de wijkverpleging kan bijdragen aan kwaliteitsontwikkeling?
- Stimuleert de ZA reflectie op het eigen functioneren?
- Benut de ZA fouten, incidenten en klachten voor het verbeteren van de zorg?

5.3 De zorgaanbieder schept voorwaarden voor een cultuur gericht op leren en verbeteren.	<ul style="list-style-type: none">• Wkkgz Artikel 2, 3, 7, 9, 11, 13 t/m 17, 18 t/m 22, 2016;• Uitvoeringsbesluit Wkkgz, Artikel 6.1 en 7.1 t/m 7.3, 2016;• Kwaliteitskader wijkverpleging, paragraaf 5.4, en punten 6.1.4, 6.2.1, 6.2.2, 6.2.3, 6.2.4, 6.3.1, 6.3.2, 6.3.3, 6.3.4, 6.3.5 en 6.3.6, 2018;• Addendum bij kwaliteitskader verpleeghuiszorg voor langdurige zorg thuis met een Wlz-indicatie, 2018;• Brancheorganisaties Zorg (BoZ) Governancecode Zorg 2017, principes 1, 2, 3, 7 en toepassing in specifieke situaties.	5.3.1 De zorgaanbieder schept randvoorwaarden voor de wijkverpleging om bij te kunnen dragen aan kwaliteitsontwikkeling van de zorg.
		5.3.2 De zorgaanbieder stimuleert en faciliteert mogelijkheden voor de wijkverpleging om te reflecteren op het eigen functioneren.
		5.3.3 De zorgaanbieder benut (bijna)incidenten, (bijna)fouten en klachten voor het verbeteren van de zorg.
		5.3.4 De zorgaanbieder besteedt aandacht aan morele dilemma's, psychische belasting en rouwverwerking van zorgverleners en biedt daarbij ondersteuning.

Na het inspectiebezoek

- › Schrijven rapport, onafhankelijke meelezer
- › Bestuurder ontvangt binnen 4 weken conceptrapport
- › Bestuurder kan binnen 4 weken reageren op feitelijke onjuistheden
- › Inspectie past rapport zo nodig aan en voegt conclusies en vervolg toe
- › Bestuurder ontvangt binnen 4 weken definitief rapport. Rapport op www.igj.nl

Beoordeling van de normen

- **Donkergroen:** de zorgaanbieder voldoet aan de norm
- **Lichtgroen:** de zorgaanbieder voldoet grotendeels aan de norm
- **Geel:** de zorgaanbieder voldoet grotendeels niet aan de norm
- **Rood:** de zorgaanbieder voldoet niet aan de norm

Vervolgtoezicht

Op maat:

- Afsluiten met vertrouwen
- Verbetertermijn met resultaatverslag en/of vervolgbezoek
- Verscherpt toezicht
- Maatregel, bijv. aanwijzing of bevel

Maatregelen

Stimuleren

Corrigeren

Bestuursrecht

Straf- en tuchtrecht

Incidententoezicht

Incidententoezicht (IT)

Iedere zorgaanbieder bewaakt en bevordert de kwaliteit en veiligheid van zorg en leert van (bijna) incidenten. De inspectie ziet toe op het systeem én het inhoudelijk leren en verbeteren.

De IGJ toetst dat zorgaanbieders:

- intern een systeem hebben om veilig incidenten te kunnen melden;
- incidenten goed onderzoeken om de onderliggende oorzaken vast te stellen;
- maatregelen nemen die passen bij de situatie om deze oorzaken aan te pakken.

Uitgangspunt: de Wkkgz

(Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg)

Uitvoeringsbesluit Wkkgz, Art. 6.1, lid 1

Hoofdstuk 6. Interne procedure melden incidenten

Artikel 6.1

- 1 De interne procedure melden incidenten bevat in elk geval regels inzake de wijze waarop binnen de organisatie:
 - a. incidenten in kaart worden gebracht en ten behoeve van het uitvoeren van een analyse worden gemeld;
 - b. incidenten, met inschakeling van de daarbij betrokken zorgverlener, collega's en andere deskundigen, worden onderzocht;
 - c. zo snel mogelijk wordt besloten over de op basis van het onderzoek van een melding te nemen maatregelen ter waarborging van de kwaliteit van de zorg;
 - d. de betrokken zorgverlener en het betrokken organisatieonderdeel worden ingelicht over de uitkomsten en conclusies van de analyse.

Melden bij de inspectie

Verplichte meldingen voor een zorgaanbieder:

1. Calamiteit
2. Geweld in de zorgrelatie
3. Ontslag wegens disfunctioneren

Andere meldingen: meldingen die bijv. door een cliënt, het OM, of een zorgverlener gedaan kunnen worden.

Ervaringen delen over melden bij IGJ

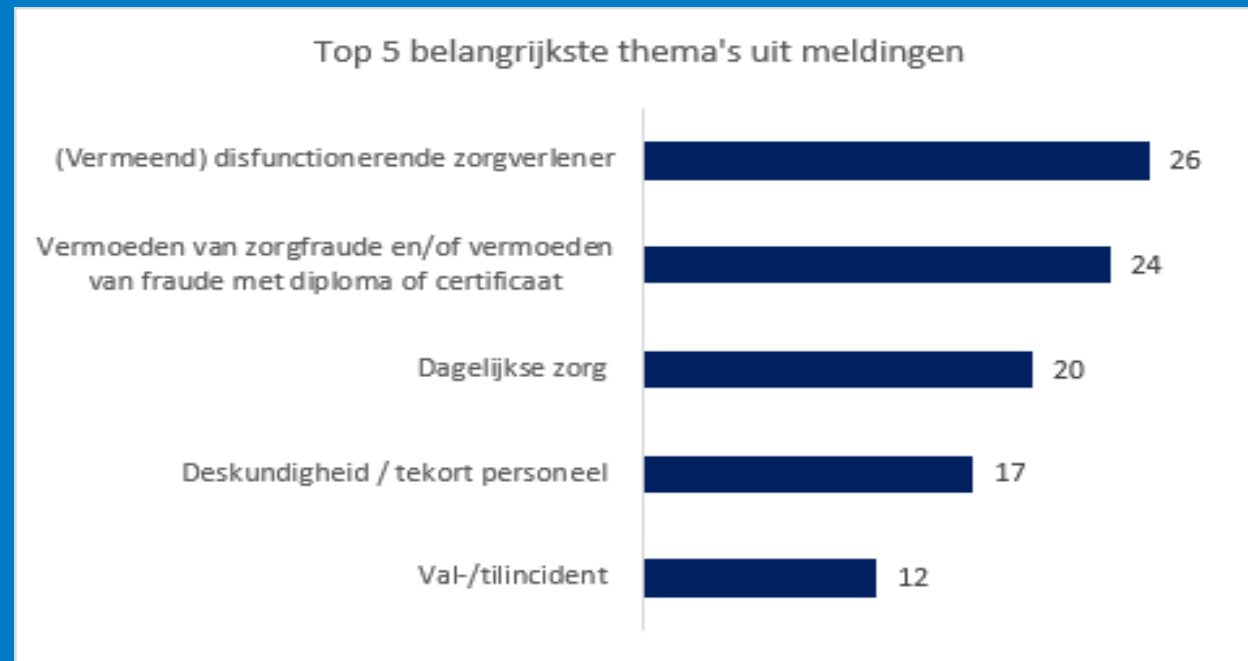
Aantal ontvangen meldingen V&V 2022

Verplichte meldingen

Meldingen	Sector V&V	Wijkverpleging
Calamiteiten	322	23
Geweld in de zorgrelatie	98	3
Ontslag wegens disfunctioneren	93	15
Andere meldingen	464	118
Overig	45	9
Totaal	1022	168

Belangrijkste thema's uit meldingen wijkverpleging

En wat is een calamiteit?

- > Een niet **beoogde of onverwachte** gebeurtenis, die betrekking heeft op de **kwaliteit** van zorg en die tot de **dood** van een cliënt of tot een **ernstig schadelijk gevolg** voor een cliënt heeft geleid

Verplichte melding (1): calamiteit

Voorbeeld: personenalarmering

Onverwachte gebeurtenis:

cliënt wacht enkele uren op thuiszorg na oproep via alarmering

Zorgtekort:

niet tijdig gereageerd op oproep

Gevolg:

overlijden

Verplichte melding (1): calamiteit

Voorbeeld: morfinepomp

Onverwachte gebeurtenis:
morfinepomp onjuist ingesteld
(te hoge dosering)

Zorgtekort: verkeerde
berekening, bij
dubbelcheck niet
opgemerkt

Gevolg: versneld
overlijden

Verplichte melding (1): calamiteit

Verplichte melding (2): Geweld in de zorgrelatie

- Geweld jegens **cliënt** door een **zorgverlener**
- Geweld **tussen cliënten onderling**, waardoor medische of psychologische behandeling noodzakelijk is.
- Onverwijld (binnen 3 werkdagen melden)
- Twijfel? U heeft 6 weken om te onderzoeken of er sprake was van geweld in de zorgrelatie.

Verplichte melding (3): Ontslag wegens disfunctioneren

- Bij ernstig tekort schieten in het functioneren
- Onverwijld melden: binnen 3 werkdagen
- Geldt ook wanneer de zorgverlener zelf het dienstverband beëindigt wegens disfunctioneren
- Geldt ook voor een samenwerkingsovereenkomst, of een opdracht (ZZP'er)

Waarom is melden van een ontslag wegens disfunctioneren van belang?

Andere melding

- Door een burger (cliënt, familielid, naaste)
- Door een zorgverlener (bijv. huisarts, apotheker)
- Door het OM

Wat gebeurt er na een melding?

Meldingen calamiteit en geweld:

- Meestal vragen wij u de melding zelf te onderzoeken.
- U analyseert de gebeurtenis en betreft hierbij de cliënt en/of naasten.
- U neemt maatregelen om herhaling te voorkomen.
- U deelt de rapportage met de inspectie. De inspectie beoordeelt uw onderzoeksrapportage.
- Indien uw onderzoek zorgvuldig is geweest en u voldoende maatregelen heeft getroffen, sluit de inspectie uw melding.

Wanneer doet de IGJ zelf onderzoek?

- Na een melding ontslag wegens disfunctioneren
- Als er direct gevaar dreigt voor de veiligheid van cliënten
- Als u vaker een melding niet goed heeft onderzocht

Meldingen over incidenten, misstanden en terugkerende tekortkomingen zijn voor ons een belangrijke bron van informatie. Ze kunnen een signaal zijn dat ergens een terugkerend risico is voor onveilige zorg en aanleiding zijn om op bezoek te gaan.

*Mensen die werken
maken fouten. Mensen
die weinig werken
maken weinig fouten. Ik
ken mensen die
helemaal geen fouten
maken*

 Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Beeld van de wijkverpleging in 2022

Hoe is de kwaliteit van de zorg in de wijkverpleging en wat zijn risico's?
Daar keek de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd naar in 2022. De inspectie bracht
200 bezoeken aan aanbieders van wijkverpleging en ontving 168 meldingen.

Beeld van de Wijkverpleging 2022

Wat ziet IGJ tijdens
inspectiebezoeken
en bij meldingen?

www.igj.nl

Volgende webinar
19 sept. 2023